

Læreplaner Haubro børnehus 2023/2024

De styrkede pædagogiske læreplaner

Børnehaven

Hvad er den styrkede pædagogiske læreplan

Den 1. juli 2018 trådte nye regler i kraft i forhold til den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Med den styrkede læreplan er der kommet et fælles pædagogisk værdigrundlag for alle dagtilbud, og de seks læreplanstemaer fra 2004 er blevet opdateret og udfoldet.

Den sætter fokus på et tydeligere børneperspektiv, legen, samt mindre og mere meningsfuld evaluering og dokumentation. Alt sammen for at løfte og styrke kvaliteten af børns hverdag, læring og trivsel i daginstitutioner.

Den styrkede pædagogiske læreplan er grundstenen i vores arbejde med børnene og vi skal løbende sikre, at der er overensstemmelse mellem det der er politisk vedtaget, det vi har beskrevet i vores styrkede pædagogiske læreplan og vores pædagogiske hverdagspraksis.

Ledelsen er ansvarlig for at sikre kvaliteten i pædagogiske arbejde overfor for vores bestyrelse, som er fælles med Haubro Friskole. Bestyrelsen skal godkende den styrkede pædagogiske læreplan, og på bestyrelsesmøderne er der mulighed for uddybelse, da Børnehusets leder og en medarbejderrepræsentant deltager.

Det pædagogiske fundament. Vores pædagogiske fundament læner sig op af Vesthimmerlands Kommunes Sammenhængende Børne- og ungepolitik 2020 – 2026. Her beskrives en tydelig retning for arbejdet med at skabe meningsfyldte sammenhænge for børn og unge i kommunen. Der tages udgangspunkt i fire temaer:

- ❖ Læring, dannelse og uddannelse
- ❖ Tværfaglighed og forebyggelse
- ❖ Et attraktivt børne- og ungemiljø
- ❖ Medansvar i eget liv

Den sammenhængende børne- og ungepolitik er udarbejdet på baggrund af borgermøder og dialogmøder, hvor der i høj grad har været fokus på involvering af lokalbefolkningen og relevante professionelle samarbejdspartnere, med henblik på at udfolde de fire temaer. Derudover har medarbejdere og ledere i Vesthimmerlands kommune, der repræsenterer de fagområder, hvor den sammenhængende Børne- ungepolitik skal være gældende, været inddraget.

Politiske mål for Dagtilbudsområdet 2020

Bekendtgørelse af lov om dag- fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (Dagtilbudsloven)

Afsnit 2 – Dagtilbud til børn indtil skolestart – kap. 2. Formål, pædagogisk læreplan, sprogvurdering m.v. 2 Formål for dagtilbud. Paragraf 7: Stk. 1. Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv. Stk. 2. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse og bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst. Stk. 3. Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring. Stk. 4. Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati.

Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund Stk. 5. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære. ‘

Vesthimmerlands Kommunes børnesyn

Vesthimmerlands Kommunes børnesyn. I Vesthimmerlands Kommunes Sammenhængende Børne- og ungepolitik 2020 – 2026 står der følgende om kommunens børnesyn. ”Vores børne- og ungesyn tager udgangspunkt i, at alle børn og unge anses for at være unikke og værdifulde i sig selv. Derfor er det holdningen i Vesthimmerlands kommune, at børn og unge fortjener at blive mødt af mennesker, som vil dem og brænder for at hjælpe dem med at blive sig selv på den allerbedste måde. Oplevelsen skal være, at alle arbejder for den samme meningsfyldte og problemløsende helhedstænkning – alle børn og unge i Vesthimmerlands kommune skal have et godt liv.”

Haubro Børnehus

Ved generalforsamlingen 2021 skiftede Børnehaven og vuggestuen navn fra Skovhuset og Sneglehuset til Haubro Børnehus.

Haubro Børnehus består af en vuggestue og børnehave, der deler bestyrelse og matrikel med Haubro Friskole. I 2015 fusionerede børnehaven med friskolen og derefter åbnede vuggestue op i april 2015. Haubro Børnehus modtager børn fra Haubro og de omkringliggende byer.

Vuggestuen fik i 2019 en selvstændig bygning i forlængelse af friskolen, med udgang til egen legeplads. I vuggestuen er der plads til 25 børn i alderen 0-2 år .

Børnehaven befinder sig i et hus i den anden ende af legepladsen og huset kan rumme 3 aldersintegrerede stuer med ca 15 børn på hver. Der er derudover små "rum i rummet" på stuerne, konstruktionsrum og krearum. I børnehaven har vi plads til 45 børn.. Børnehaven har sin egen lille legeplads ude foran huset, med tilhørende hængekøjer og bondegård, med dyr i. Store dele af dagen benyttes også den fælles legeplads vi deler med skolen, hvor der er gynger, rutschebane, klatrestativ, trampoliner, sandkasser, legehus, cykelbane, bålhytte, bålplads og en lille skov.

Vi er en naturinstitution og har det grønne flag via Friluftsrådets Grønne Spirer. Vi skal hvert år indsende og dokumentere, hvordan vi arbejder med naturen i hele institutionen. Naturen har vi lige udenfor døren. Her er marker, skov, shelters og å-løb i gåafstand fra vuggestuen og børnehaven. Noget vi benytter hele året rundt. Vi benytter os af at cykle rundt på vores Christianicykler. Dette medfører, at vi prioriterer at komme ud og opleve vores lokalområde.

Vi samarbejder meget med SFO'en og afholder bl.a. fælles aktiviteter. Ved indkøring i skole og førskoleaktiviteter samarbejder vi med skolen

Haubro Børnehus værdigrundlag

Børnehuset er et dagtilbud for børn mellem 0 og 6 år. Vores formål er at børn og forældre skal føle sig trygge i børnehuset. Det skal være trygt og positivt for forældre at aflevere sit barn og vi vil være lyttende til forældrenes behov, da forældrene kender barnet bedst.

Børnehuset er et dagtilbud, der vægter traditioner fra den grundtvig-koldske filosofi, neuropædagogik og naturen. Vi arbejder ud fra en pædagogik, hvor barnet skal udvikle gode sociale kompetencer. Vi lægger vægt på, at barnet dannes bedst i rammer, der udviser: tryghed, omsorg, empati og samarbejde. Vi vægter højt, at børnene udvikler en god nysgerrighed, motorik og bliver fortrolige med at færdes i- og udforske naturen. Vi arbejder målrettet med de gode overgange, både hvad angår opstart i vuggestue og børnehave og skole.

Vores værdier:

- **Nuzo**

Haubro Børnehus fokuserer på, at det et barn kan i dag med voksenstøtte, kan det selvstændigt i morgen. Vi er optaget af viden om tilknytning og at lære børn at blive den bedste udgave af sig selv. Dette gør vi ved at se barnets ressourcer.

- **Nysgerrighed**

Haubro Børnehus vil gerne være medskabende til at danne nysgerrige børn, der har lyst til at opleve verden og lære nyt. Vi har skabt læringsmiljøer både inde og ude, som kan være med til at styrke børnenes nysgerrighed til leg og læring.

- **Nærvær**

Vi er optaget af at børn hver dag skal mærke, at vi voksne vil dem, og at børnene vil hinanden. Haubro Børnehus skal være et sted, hvor børnene godt kan lide at være. Dagligt arbejder vi med fokus på nærvær og børns tilknytningsmønstre. Derfor prioriterer vi også vigtigheden af at være nok voksne til at se alle børn. I Haubro Børnehus er der høj normering.

- **Neuropædagogik**

Neuropædagogik tager udgangspunkt i, at hjerne, krop og omgivelser skal hænge sammen. Vi vægter, at børnene skal blive følelsesmæssigt kompetente. Det gør vi ved, at vi som voksne går først og støtter og guider børnene i hverdagen. Vi er super opmærksomme på, at børn ikke skal presses ud over det, de kan. Vi vil gerne, at børn udvikler et godt selvværd, da det kan styrke dem i deres videre liv.

- **Natur**

Vores nærmeste nabo er den grønne natur, som vi besøger dagligt. I naturen undersøger vi insekter, samler frugt, blade, grene osv. Vi har også vores egen bondegård med et lille dyrehold. Vi arbejder med "fra jord til bord", med vores egne plantekasser, hvor vi planter, sår og høster.

Pædagogisk grundlag

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber:

I Haubro Børnehus ser vi barnet som kompetent og som rummende vilje og evne til at kommunikere og samarbejde – Som en aktiv del af barnets liv, er det pædagogens opgave at udvikle og bruge disse kompetencer i hverdagen.

Vi ser børnene som ligeværdige og medspillere til at få hverdagen til at fungere. Børnene bliver hørt og har medbestemmelse i flere sammenhænge i løbet af en dag, alt efter deres modenhed og alder.

Vi tror på, at børn har brug for en synlig og overskuelig daglig struktur. Faste rammer, hvor tingene er genkendelige og hvor børnene ved hvad dagen bringer og kender rutinerne. Vi mener at dette medvirker til et større overskud for det enkelte barn - til at skabe sociale relationer og udvikle sin personlighed mm.

Barnets udvikling sker i relationer til andre, og som pædagogisk ansvarlig for dette, er børnehuset meget opmærksom på at understøtte barnets ressourcer. Så vi vægter at der er

positive relationer til både børn og voksne, hvor kommunikationen er anerkendende og understøtter barnets læring, udvikling og dannelse.

I foråret 2023 var hele personalegruppen på kursus i "Fri for mobberi". Udover at "Bamseven" er en fast del af hverdagen og en rar vinkemakker, bruger vi materialet fra "Fri for mobberi" i arbejdet med udvikling af børnenes sociale kompetencer.

I Haubro Børnehus tilegner vi os viden omkring tilknytning og hvad tryghed betyder i et børneliv. Vores grundlag for tryghed er at børn bliver trygge når de ved, at de voksne tør tage ansvaret, bidrager til regulering af barnets følelser, samt at pædagogerne ved at mentalisere kan se barnets perspektiv. Pædagogerne tør sende barnet ud og udforske verden og tager trygt og roligt imod barnet igen og anerkender barnet.

Vores børn vokser og relationerne styrkes, når de oplever fordybelse, udviklende mødeøjeblikke og rolige stunder med nærværende voksne og gode kammerater. Derfor er børnene inddelt i mindre grupper, når vi spiser og har samling.

Gennem vores arbejde, ønsker vi at styrke det enkelte barn; at udvikle barnets robusthed og nysgerrighed, da vi tror på, at disse egenskaber vil medvirke til at barnet griber verden med forundring og lyst og mod til livet på en positiv og udviklende måde.

Vi vil som pædagoger gerne bidrage til at være de omsorgsfulde voksne, som børnene vil huske, som dem der så mig, mærkede mig og var der, når jeg havde brug for det.

Pædagogerne stræber efter at følge børnenes initiativer og gribe deres ideer, ved at være "aktiv statist" i deres lege, både ude, såvel som inde. Vi arbejder ud fra en pædagogisk viden om, at det er vigtigt at følge barnets spor og initiativ for at opnå størst mulig lyst til- og nysgerrighed efter læring. F.eks. når børnene spørger ind til mariehøner, så finder vi dem, ser på dem, mærker dem, udfolder begrebet ved at konstatere, at der er forskellige slags, derefter søger vi viden, sammen med børnene. Dette kan være på nettet, vi fordyber os, tegner, går på jagt med lup og insektsuger m.m., og på denne måde ser vi at børnene viser begejstring og tager ejerskab af eksperimentet.

I Haubro Børnehus vægter vi legen og ser den som en del af børnenes udvikling. Vi anerkender, at der er flere former for leg, og pædagogisk benytter vi både struktureret, semistruktureret og fri leg. Vi mener at legen er et fundament til at lære og øve sig i at forhandle, kommunikere og udvikle sociale færdigheder, mærke egne og andres grænser og afprøve nye ideer. Igennem legen kan vi udvikle personligheden, styrke relationer, vi kan styrke barnets kropsbevidsthed, samt forestillingsevne.

Vi er optaget af, at børn har forskellige forudsætninger for at lege, og dette medfører at nogle skal guides og hjælpes. Derfor benytter vi alle tre legeformer, ud fra et princip om at hverdagen skal fyldes med en $\frac{1}{3}$ del af hver form for leg. Legen foregår både inde og ude. Vi vægter dog en morgenrutine med stille leg for at starte dagen roligt. Vi er opmærksomme på, at leg både skal medvirke til lav og høj arousal (energi).

Læring:

Barnets læring sker primært gennem de daglige rutiner, legen og forskellige læringsmiljøer, hvor vi og/eller barnet selv er deltagende og hvor der imiteres, konstrueres og eksperimenteres. Vi er her som voksne, de positive spejle.

Vi ønsker at skabe et trygt læringsmiljø, hvor vi ved at læring er optimal inden for nærmeste udviklingszone. Hvor børnene oplever at det er ok ikke at kunne endnu, at øve sig og hvor vi er gode til at hjælpe hinanden, også børnene indbyrdes.

Pædagogerne har en viden om at støtte og guide i processen, ikke udføre det for barnet, men give børnene tid til at prøve selv. Pædagogerne ved at det kan betyde, at børnene kan opnå en lille grad af frustration over, at det er svært. Der ved vi som pædagoger, at frustrationer i rette mængder skaber læring. Pædagogernes opgave er på en anerkendende, rolig og venlig facon, at fortælle barnet, at vi har tiltro til det og at pædagogerne står til rådighed for at støtte, guide og opmuntre.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi vægter samarbejdet med forældrene, og skabe tryghed omkring familien i det pædagogiske arbejde

Pædagoger inddrager forældrene, ved at fortælle om de ting og tiltag, vi laver, samt udstille de produkter vi laver. Vi har billeder af børnene og deres familier i rammer, så barnet kan fortælle om familien.

Forældrene inddrages i vores hverdag, ved at de kan følge børnene på facebook og instagram. Forældre kan få informationer omkring vores hverdag på intra og vores tavle i gangen, således at de kan tale med børnene om de ting vi har lavet i løbet af dagen.

Desuden benytter vi Forældreintra, hvor vi bl.a. sender nyhedsbreve og månedsplaner.

Vi er meget opmærksomme på at sige godmorgen og farvel og her kan vi få fortalt de sjove, de gode og de mindre gode oplevelser, der har været i løbet af dagen.

Forældrene inviteres med i børnehave ved opstart, og vi fortæller gerne hvad, hvorfor og hvordan vi arbejder. Forældrene må gerne stille undrende spørgsmål og komme med gode ideer. Forældrene er med ved fødselsdage og får på den måde lov til at se og mærke børnegruppen og følge de rutiner vi har. Forældre er til hver en tid velkommen til at være med i Haubro Børnehus og følge deres barn.

En del af vores forældresamarbejde er også forældresamtaler, herunder opstartssamtaler, 3 måneders samtaler og førskole samtaler. Vi afholder forældremøder med både info, emner og gruppearbejde for forældrene, for at få deres tanker og input (f.eks. hvad vil vi gerne at vores barn får med fra børnehaven og hvordan hjælper vi som forældre med at styrke sammenholdet i børnegruppen).

Vi spørger ind til og interesserer os for forældrenes erfaringer med barnet, og hvis noget er svært for eller m.h.t. barnet, går vi i dialog med forældrene om i fællesskab at hjælpe barnet, både hvad angår trivsel og læring.

Her har vi også mulighed for at søge hjælp og vejledning ved blandt andet talepædagog, psykolog og "Børn i Bevægelse".

Børn i udsatte positioner

Alle familier kan opleve perioder, hvor der er krise, hvor familien og barnet befinder sig i en udsat position. Der kan være mange forskellige årsager til at det forholder sig sådan fx. skilsmisse, plejebarn, dødsfald eller sygdom i familien, men også mindre voldsomme begivenheder, der for en stund påvirker barnet og gør det sårbart/skubber til dets balance. Derudover kan der være børn, som grundet psykiske eller fysiske forhold kræver ekstra omsorg.

I Haubro Børnehus bestræber vi os på, at møde det enkelte barn, hvor det er, dvs. vi har realistiske forventninger og støtter barnet i at udvikle og danne sig derfra. Vi tilegner os viden om udviklingspsykologi og neuropædagogik. Dette er for at have de bedste forudsætninger for at støtte og rumme børn i udsatte positioner.

Børn kan have behov for at vi som pædagoger guider og støtter dem i relationerne til andre børn og voksne. Her har vi i Haubro Børnehus en viden om, at det er de voksnes ansvar at opretholde en god relation til barnet samt at støtte og stilladsere de børn, der har brug for ekstra støtte. Vi vægter samarbejdet med CPP (Center for Psykologi og Pædagogik), hvor vi søger råd og vejledning til børn i sårbare positioner. Dette kan være psykologer, tale-høre-konsulenter, inklusionskonsulenter og "Børn i Bevægelse". Derudover samarbejder vi med socialrådgiver, hvis dette er nødvendigt for at hjælpe familien

Vi tilstræber at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Vi er i tæt dialog med alle forældre. Ved behov og med forældrenes samtykke, har vi også mulighed for at inddrage psykolog, talepædagog m.m. Vi ved hvor vigtigt en tæt, åben og ærlig dialog med barnets forældre er, for at sikre barnets trivsel og udvikling.

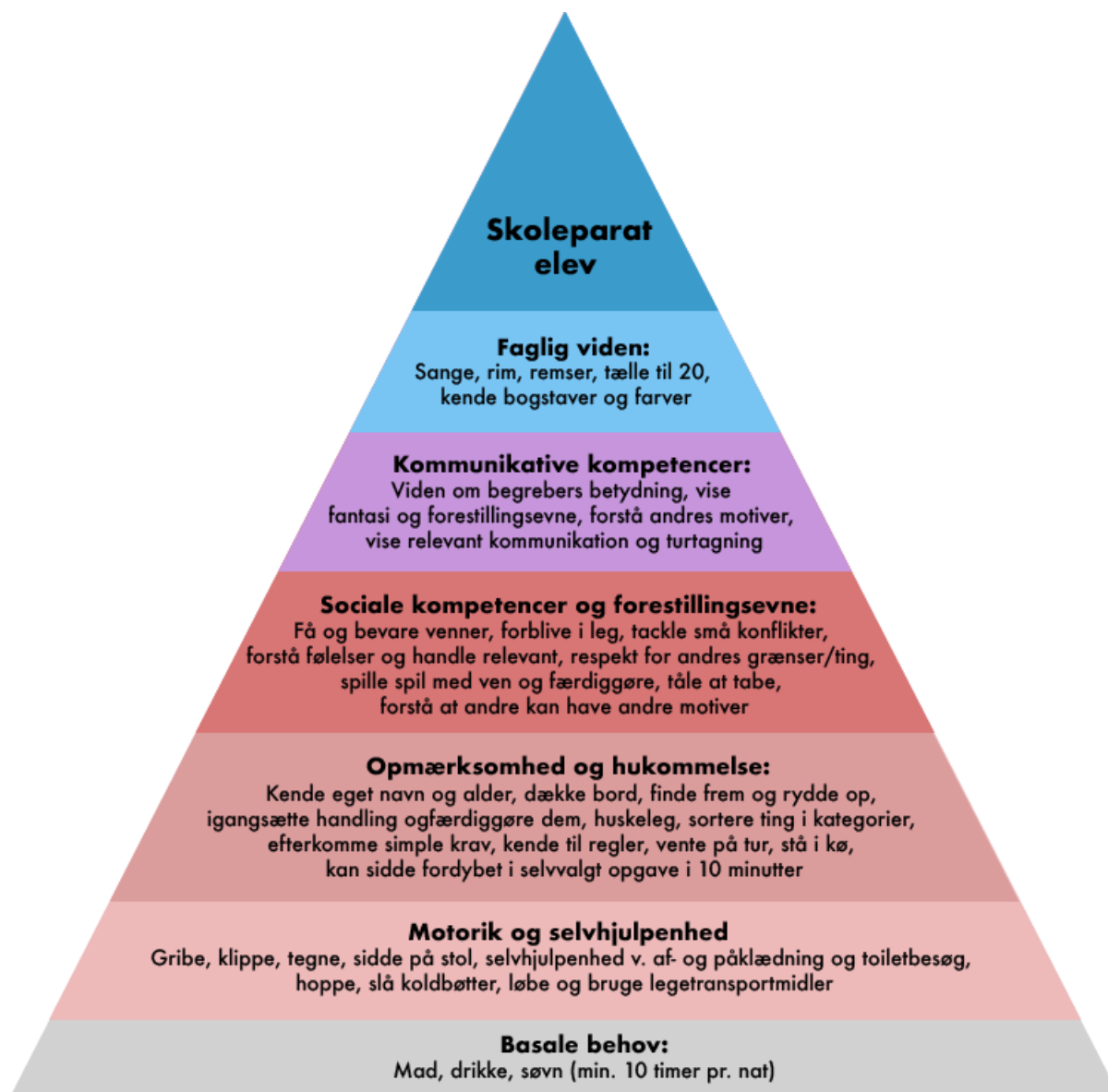
Overgange fra børnehave til skole/SFO

Den ældste årgang starter på førskoleaktiviteter løbende det sidste år af deres børnehavetid, men hvert år fra marts til juli, har vi aktiviteter med skolen. Her deltager vi i morgensang og skoleaktiviteter, som er målrettet det nye, som børnene skal vende sig til. Dette er for at sikre en god overgang til skolen og SFO'en, så børnene er trygge og kender de voksne, der skal have dem i skolen. Børnene kender personalet fra SFO, da denne benytter samme

legeplads som børnehaven og vi på Haubro Friskole og Børnehus har en tilgang, der hedder at alle børn er alles ansvar.

Førskolegruppen arbejder med små opgaver af skolekarakter: prik til prik, farvelægning, simple regnestykker, skrive eget navn, bogstaver, vendespil med bogstaver/ord, lidt mere udfordrende spil, lærer alfabetsangen m.m

Vi arbejder ud fra en viden omkring skoleparathedens pyramiden, dette medfører at vi vægter sociale kompetence, legegrupper og fællesskabet højt i vores planlægning.

Evaluering 2023:

SMTTE-model, Førskolegruppen i SFO

Sammenhæng: Vi vil forsøge at skabe en god overgang fra børnehave til SFO, ved at førskolegruppen flytter på skolen i juni, hvor de er i SFO'ens lokaler, sammen med en kendt voksen og er med i SFO hver eftermiddag i juni.

Mål: Førskolegruppen bliver trygge ved SFO'ens voksne og fortrolige med vaner, rutiner, regler m.m.. Dette for at gøre deres skolestart så tryk og god som muligt. Vi ønsker at børnene kommer til at færdes hjemmevant på skolen og er trygge der.

Tiltag: Førskolegruppen flytter ind i SFO'en og har deres daglige gang på skolen, sammen med en kendt voksen fra børnehaven. Om eftermiddagen tager personalet i SFO'en gradvist mere over i kontakten.

Børnene er i SFO'ens lokaler hele dagen, først om formiddagen med deres faste voksne. Om formiddagen fastholdes en vis grad af kendt struktur (pictogrammer, måltider m.m.), men desuden deltager gruppen i morgensang, er ude til frikvarter, laver førskoleopgaver og deltager i SFO'ens aktiviteter om eftermiddagen.

Tegn: At børnene er trygge, færdes hjemmevant i huset, søger de voksne og at de deltager i aktiviteter sammen med de andre børn på skolen og i SFO'en.

Evaluering: Vi evaluerer til august, ved at vurdere om børnene er en integreret del af børnegruppen og er trygge ved hverdagen på skolen og i SFO.

Pædagogisk læringsmiljø

Haubro børnehave tilstræber at skabe læringsmiljøer, der muliggør udviklingen af mange forskellige kompetencer, både sociale, personlige og faglige. Når vi tilrettelægger hverdagen, ud fra et læringsøjemed, er vi meget opmærksomme på, at god trivsel skaber de bedste forudsætninger for læring.

I Haubro Børnehus har vi en pædagogisk tilgang, der vægter læring. Vi ved at læring sker i en relationel kontekst. Samt at pædagogik og læring går hånd i hånd. Det pædagogiske læringsmiljø skabes igennem dagen for barnet, blandt andet ved at børnene er med i de daglige gøremål, som at dække bord, fodre dyr osv. Derudover skaber vi læringsprocesser, hvor vi tager emner op og udfolder begreber. I børnehaven deltager børnene i de faste rutiner, selvfølgelig med hensyntagen til deres alder og udviklingsniveau.

Vi vægter læring i den sociale kontekst, hvor vi bestræber os på at give barnet mange mestringsstrategier. Vi vægter at barnet bliver spejlet igennem dagen i børnehaven, således

at det lærer at genkende egne følelser. Pædagogisk arbejder vi ud fra en viden om tilknytning og mentalisering.

I Børnehuset har vi et pædagogisk fundament, hvor vi ved at selvhjulpnehed medvirker til øget selvværd, derfor deltager børnene i borddækning, oprydning m.m.

Vi lægger vægt på, at det er en selvfølge, at de bliver selvhjulpne i de daglige rutiner, såsom håndvask og påklædning. Vi tror på at det, udover at give børnene rent praktiske færdigheder, også styrker dem i deres følelse af medansvar for at få hverdagen til at hænge sammen. De er en værdifuld del af fællesskabet.

I vores pædagogiske fokus omkring læring har vi en stor opmærksomhed på alle de rutiner vi har dagen igennem. Vi evaluerer på dem og tilpasser dem efter den børnegruppe vi har.

Dvs. at vi, ud fra et hensyn til både de forskellige grupper og det enkelte barn, kan have forskellige forventninger, grad af deltagelse i de praktiske opgaver med mere.

Vi arbejder med forskellige tilbud til børnene, det kan være: vilde aktiviteter, stille aktiviteter og kreative projekter. Dette er for at sikre at barnet kommer op i arousal og ned i arousal. Dette medvirker på sigt til, at

barnet styrker sin evne til selvregulering.

Et af de læringsmiljøer, som vi vægter højt i Haubro Børnehus, er legen. Derfor bruger vi legen aktivt i læringssammenhæng. Vi strukturerer legetemaer ud af en viden om, at der skal være fri leg såvel som semistruktureret leg og struktureret leg. Legen har stor værdi i forhold til at danne sociale kompetencer og identitet. Barnet får mulighed for afprøve nye roller igennem legen. Gennem legen kan vi pædagogisk arbejde med kropsbevidsthed, roller, venskaber osv. Vi mener, at legen har stor værdi i sig selv. Derfor er vi medskabere af en hverdag, hvor børnene har rig mulighed for leg i løbet af dagen. Vi skaber situationer hvor legen både kan være børne- eller vokseninitieret, samt at de voksne kan trække sig, når gruppen godt kan selv. Vi har fokus på, at mange lege giver barnet mulighed for at udvikle deltagelsesevne, sociale færdigheder og opbygge relationer til børn og voksne.

Haubro Børnehus vil gerne inddrage forældrene i børnenes læring, dette gør vi dels ved at udstille de produkter vi laver, og undervejs i processen tager vi billeder, som vi deler på de sociale medier.

Forældrene inddrages i vores hverdag, ved at de kan følge børnene på facebook/Instagram, og læse på vores tavle i gangen, således at de kan tale med børnene om de ting vi har lavet i løbet af dagen.

I Haubro Børnehus er vi optaget af at arbejde indenfor barnets nærmeste udviklingszone. Dette medfører, at vi gradvist gennem børnehavetiden øger krav og forventninger til børnenes kompetencer. Vi arbejder med "Kompetencehjulet", som vi udfylder en gang årligt. Hvis vi oplever et barn med udfordringer, laver vi løbende opfølgning hver 3. måned, for at følge udviklingen for det enkelte barn.

Haubro Børnehus har, som tidligere nævnt, hvert år førskolegruppe i samarbejde med Haubro Friskole. Her tilrettelægger vi fra marts måned læringen ud fra, at barnet lærer om dagligdagen i skolen og bliver trygt ved lokalerne og det personale, de skal starte op med efter sommerferien.

I Haubro Børnehus vægter vi at læringsmiljøet også i førskoleforløbet hjælper barnet til øget selvstændighed og det bliver mere selvhjulpent.

Børnene får mere ansvar for at udføre praktiske opgaver: smører selv deres formiddagsmad, rydder op, fejer, bærer skrald ud, klarer selv toiletbesøg. Alt sammen med mulighed for hjælp fra en voksen.

I Haubro Børnehus vægter vi gåture og vi tager på udflugter, hvor vi øver os i at færdes i trafikken og hvor børnene nu øver, at gå forrest og selv have overblik, se sig for m.m. Dog støttet af en voksen.

Vi vægter at aktiviteter planlægges ud fra gruppens sociale samspil. Vi vægter at barnet/børnene fortsat og mere intensivt øver evnen til at samtale, prøver at vente på

tur, forstår de andres perspektiv. Dette gør vi i håb om, at vi danner børn med god mentaliseringsevne.

Inddragelse af lokalsamfundet

Haubro børnehus bruger naturen omkring os og den landsby vi er en del af, til udforskning og gåture. Vi benytter den lokale legeplads, vi går på besøg på kirkegården og deltager i børnejulegudstjeneste.

Vi samarbejder med de lokale foreninger om at deltage i deres aktiviteter. Dette er ud fra en viden om at et godt foreningsliv skaber en god by, og et godt lokalsamfund. Vi benytter lokale kulturelle tilbud som teater, biblioteket, osv

Derudover tager vi på gårdbesøg hos forældre, der har landbrug. Her får børnene et indblik i processerne fra jord til bord.

Vi tager ind imellem til fødselsdagsfest hjemme hos børnene.

Vi lejer os ind i den lokale efterskoles gymnastiksal. Her laver vi forskellige motoriske aktiviteter og har ind imellem lokale idrætsinstruktører og store skoleelever som gæsteundervisere. På skift tager vi i små hold til svømning i nabobyens svømmehal. Vi cykler dertil på vores christianiacykler.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Vi bestræber os på at indrette institutionen, så den indbyder til leg og fordybelse. I børnehaven har vi også kreative materialer, spil m.m. tilgængeligt i børnehøjde.

For at arbejde med lydniveauet har vi gjort en del ud af at vælge støjdæpende materialer, bl.a. lofter og borde, samt tilrettelægge dagligdage med stunder hvor der er tid til ro og fordybelse.

Vores legeplads tilbyder mulighed for mange forskellige former for udfoldelse, plads til at cykle, køre på mooncar, klatre i træer, lege i sandkasse, lege i legehuse, gyngestativer, klatrestativ med rutschebane, hængekøjer og små trampoliner. Vi har også en parkourbane, motionsredskaber og en multibane, som dog kun må benyttes i følgeskab med en voksen. Desuden har vi en bålhytte, hvor vi kan søge læ for regnen og hvor vi ofte laver mad over bål på vores ugentlige båltag. Her er børnene en aktiv del af valg af mad og tilberedning. Vi har også en lille stald med kaniner, marsvin og høns. Her er god mulighed for at få ro på nervesystemet og komme helt ned i arousal, mens man sidder og kæler for en kaninunge og at øve sig i at balancere en trillebør, når man hjælpes ad med at gøre rent ved dyrene.

I Haubro Børnehus har vi et pædagogisk fokus på, at vi taler til hinanden i en venlig og positiv tone. Vi opmuntrer og støtter kommunikationen både voksne til børn, men også børnene imellem, ved at anvende et anerkendende sprog hvor vi ser ressourcer frem for begrænsninger.

Vi vægter at Haubro-børn skal lære at være gode til at hjælpe hinanden, både med at få tøj på, hvis det er svært, at finde en stol at sidde på, til ideer til lege og aktiviteter og at hente en

voksen til hjælp eller trøst. Hvis et barn slår sig og skal have et lille plaster på, så inddrager vi et andet barn til at trøste og sætte plaster på.

Når vi har haft kreative projekter, udstiller vi det børnene har lavet ved at hænge det op eller sætte det på udstillingshylden, lige indenfor døren i køkkenet, hvor det er nemt for forældre at se.

De seks læreplanstemaer

Digital dannelse

Vi har iPads, som vi bruger på forskellig vis. Vi introducerer børnene til, hvordan man kan anvende digitale redskaber til læring. Børn og voksne anvender iPads sammen og søger viden om et emne, vi er optaget af. Dette kan f.eks. være: hvor mange sneglearter er der i Danmark? Hvad hedder de? Hvordan ser de ud?

Især førskolegruppen benytter også TV til at se f.eks. "Skæg med bogstaver/tal", når børnene introduceres til alfabetet og tallene, men også de yngre børn ser læringsfilm på TV, når vi lærer om forskellige emner, "Lille Nørd".

Hvert år leger vi med små programmeringsrobotter, hvor børnene lærer at skabe deres egne baner og guide den lille robot igennem.

Evaluering 2023

Digital dannelse:

Haubro Børnehus har gennem UCN lånt programmerings robotter, som alle børn i børnehaven har prøvet at arbejde med. Der er blevet arbejdet pædagogisk ud fra børnenes nærmeste udviklingszone. Førskolegruppen havde for eksempel mindre behov for hjælp, hvorimod de yngste børn i børnehaven havde brug for mere hjælp samt at der ikke blev sat et mål for hvor robotten skulle hen/stoppe

Tv og iPad er blevet brugt i den pædagogiske praksis til at søge information ud fra børnenes perspektiv og nysgerrighed, samt at børnene er blevet introduceret for flere små informationsfilm om forskellige emner.

Førskolegruppen har set "Skæg med tal"/"Skæg med bogstaver", som supplement til arbejdet med at opnå kendskab til bogstaver/alfabetet og tallene.

Alsidig personlig udvikling

"I det øjeblik vi tror på barnet og viser det tillid, så lærer barnet og vokser af det.

Hvis vi tager muligheden fra barnet, tager vi også initiativet fra det.

Hvis barnet behandles som stærkt - så bliver det stærkt.

Hvis barnet behandles som kompetent – så bliver det kompetent."

Haubro Børnehus

Børnenes innovationsevner kan udvikles flere steder: f.eks. i skoven, hvor en pind først kan være et gevær, så en rørepind til mudder, for senere at blive stukket i jorden og brugt til juletræ.

Forskning viser at børn leger mere varierede og komplekse lege, når de er i naturen og at børnene her generelt har flere forskellige relationer i deres leg.

På legepladsen har vi en skov, hvor der kan bygges huler med store grene, løbes på bakker, klatres i træer, leges gemmeleg, og en masse andre sjove lege, hvor kun fantasien sætter grænserne.

Disse lege er vigtige kilder til både kropslig- sanselig- og følelsesmæssig udvikling og styrker desuden barnets balanceevne, muskelstyrke, samt vedholdenhed og gåpåmod.

I vores krea-rum, har børnene mulighed for at anvende materialerne og igennem dem udfolde deres nysgerrighed og kreative evner. I krea-rummet er der alle mulige kreative materialer som karton, sakse, perler, lim, piberensere, maling, pallietter osv. I vores hverdagsaktiviteter med børnene, bliver de løbende præsenteret for disse materialer og prøver at anvende dem, men der er også mulighed for spontant at anvende flere af tingene derinde.

Evaluering 2023

Alsidig personlig udvikling:

Gennem året er der blevet arbejdet pædagogisk med børnenes alsidige personlige udvikling ud fra de rammer Haubro Børnehus har at tilbyde i vores uderum og inderum. Her har børnene haft mulighed for at udforske egne kreative kompetencer og forestillingsevner. Børnene har blandt andet tegnet hinandens omrids på store stykker papir, og hvert barn har efterfølgende farvelagt "sig selv". Dette har blandt andet givet anledning til samtaler om højde, øjenfarve, forskelle og ligheder.

Vi har for flere børn iværksat individuelt tilpassede tiltag og forløb. Dette varierer f.eks. fra

behov for stunder i løbet af dagen, hvor barnet har “en-til-en-tid” med en pædagog, til at nogle børn har brug for at de aktiviteter de er en del af foregår i meget små grupper, behov for små hjernepauser med en low arousal aktivitet i helt rolige omgivelser m.m.

Social udvikling

I Haubro børnehus bliver de sociale fællesskaber dyrket hver eneste dag. Børnene lærer at agere på forskellige måder i de arenaer, der er i løbet af dagen. Børnene finder ud af, at de ikke agerer på samme måde i fx spisesituationer, som de gør i rollelege, eller når de leger udenfor.

For os er det vigtigt, at vi møder barnet med respekt og empati. At vi er et godt eksempel for barnet og giver det oplevelser med at blive set, hørt og forstået. Vi tror på, at med de

oplevelser i bagagen, er barnet bedst muligt rustet til selv at være respektfuld og empatisk overfor andre. Dermed har barnet lettere ved at indgå i relationer og lege med andre børn.

Relationsarbejde er vigtigt for os og vi vægter samtale mellem børn og voksne højt. Vi opfordrer børnene til at komme med deres input, tanker, ideer, meninger og løsningsforslag. Denne proces er medvirkende til at børnene stifter bekendtskab med de demokratiske dannelsesprocesser, som har indflydelse på den sociale udviklingskompetence.

I Haubro Børnehus giver vi børnene alternative måder at handle på, hvis de kommer i udfordrende situationer. Vi snakker med børnene om, hvad de kan gøre i forskellige situationer. Fx: Hvordan er man en god ven? Hvordan kan jeg komme med ind i en leg? Hvad skal jeg gøre, hvis et andet barn er ked af det? Hvad skal jeg gøre, hvis et andet barn gør noget ved mig, som jeg ikke kan lide?

Vi anerkender at barnet har en bedste ven som det helst leger med, men viser også børnene at det er vigtigt, at de lærer at danne nye relationer og lege med andre. Dette er medvirkende til at danne børnenes identitet og lære dem selv at kende i forskellige arenaer og herved skabe alsidig personlig udvikling. Derfor leger og løser børnene opgaver sammen og på tværs af gruppe og alder.

Hver dag har vi samling, hvor vi snakker om forskellige emner som f.eks. årstider, dyr og farver, eller noget andet børnene er optaget af og vi synger sange. Børnene udtrykker deres meninger og holdninger og vi bestræber os på at høre alle børn, så de lærer at turde tale overfor en gruppe.

I børnehaven kan vi lave demokratiske afstemninger. F.eks. børnevalg og håndsoprækning. Barnet får herved mulighed for at afgive sin stemme og komme med sit bud på hvad det mener og vægter. Det er med til at udvikle barnets evne til at stå ved egne valg og kunne acceptere og respektere andres valg og holdninger.

Vi giver børnene medbestemmelse i de daglige aktiviteter og emner. F.eks. har vi en ugentlig båd dag, hvor børnene er med til at vælge menuen. Dette giver det enkelte barn mulighed for at føle sig som en del af et fællesskab med medbestemmelse.

Vi lærer også børnene, at de som en del af fællesskabet, hver især, har ansvar for det, de gør.

Vi sætter ord på empatiske handlinger. F.eks. "Du hjalp en med at få cyklen ud af cykelskuret, da han ikke selv kunne".

Evaluering 2023

Social udvikling:

Gennem året har børnene været igennem demokratisk dannelse i forbindelse med valg af mad til båd dag, lege som er blevet leget og hvor børn og pædagoger har gået på tur hen. Børnene har i naturen både fulgt planlagte aktiviteter og ruter, men også haft mulighed for at have medbestemmelse ud fra et børneperspektiv hvor vi pædagogisk har sadlet om og fulgt en anden vej der gav mere mening i nuet.

I Haubro Børnehus er der fokus på det pædagogiske arbejde inden for anerkendelse, mentalisering og guidet hjælp som hjælpere i arbejdet med det individuelle barns sociale udvikling samt den sociale udvikling i børnefællesskabet.

Personalegruppen har desuden deltaget i kursus om "Fri for mobberi" og efterfølgende anvendt sange, plancher og øvrigt materiale i det daglige pædagogiske arbejde, ligesom Bamseven er flyttet ind i institutionen og hvert barn har fået sin egen lille bamseven-bamse.

SMTTE-model for legegrupper:

Sammenhæng:

Vi oplever en del konflikter, parallelleg og hyppige skift mellem lege/legepartnere. Nogle børn har kun ganske få legerelationer eller vælger altid at lege med den samme og ikke altid i en "god" relation/leg. Vi oplever, at nogle børn har svært ved at acceptere, at deres foretrukne legekammerat leger med andre børn.

Mål:

Vi håber at opnå styrket sammenhold og forhandlingsevne, leg på tværs af gruppen og over tid en øget evne til at fordybe sig i leg og at børnene hviler i at "deres" bedste ven leger med andre.

Tiltag:

Vi laver legegrupper og rammesætter legen. Vi voksne sammensætter grupperne, fortrinsvis 2 og 2. I starten vælger vi voksne hvilket legetøj, der leges med, ud fra vores kendskab til de pågældende børn, men med tiden vælger børnene selv. Vi bruger timetimer (indenfor tiden leges med den samme, på det samme sted og med det samme legetøj). Grupperne støttes i deres leg med forskellig grad af voksendeltagelse/hjælp efter behov.

Tegn:

Vi håber at opleve, at børnene leger sammen og med flere forskellige andre børn "uden for legegruppetiden", færre konflikter, mere verbal kommunikation, mere forhandling og at børnene kan blive længere tid i legen frem for at skifte rundt mellem både lege og legekammerater. At der opstår mindre jalousi når bedstevennen leger med andre.

Evaluering:

Vi oplever allerede nu en bedre tone imellem nogle af børnene.

En rimelig accept af den præmis vi sætter ned over gruppen, at der oftere er ønske om at fortsætte en leg i længere tid efter timetimeren bipper.

Det er nemmere at få legen til at fortsætte, trods konflikter, med en let hjælp fra en voksen, hvor legen før lettere "gik i stykker".

Kommunikation og sprog

Vi har ikke facit på børnenes følelser, men hvis vi forstår at se og lytte og møder barnet hvor det er, kan vi hjælpe barnet til at sætte ord på både det der gør godt og det der gør ondt.

Sprog og kommunikation en vigtig del af barnets udvikling og det arbejder vi med ved at: Vi er opmærksomme på det nonverbale sprog med tegn, kropssprog og mimik og ved at sætte ord på og bruge vores mentaliseringsevne, så barnet føler sig forstået og imødekommet.

I forbindelse med konfliktløsning kigger vi på hinandens kropssprog, taler om, hvordan vi kan se, hvordan den anden har det og hvordan vi f.eks. kan sige tydeligt "Stop" uden at blive fysiske. Vi snakker om følelser og tanker for at kunne udvikle børnenes evne til at forstå sig selv og omverdenen. Vi hjælper børnene med at formidle deres tanker og idéer ved at sætte ord på.

Gennem vores pædagogiske tilgang har vi fokus på, hvad barnet må, i stedet hvad barnet ikke må, og vi er f.eks. opmærksomme på at tilbyde 2 valgmuligheder, fremfor at fremsætte krav eller forbud.

Gennem blandt andet dialog, gentagelser, højtlesning og dialogisk læsning styrker vi barnets sprog. Vi leger med sproget ved at bruge rim, remser, sang og sanglege. Vi samtaler om stort og småt, lytter og spørger ind til børnenes fortællinger om f.eks. weekendens begivenheder. Dette gør vi for at udvide alle børns ordforråd, udtale og sætningsproduktion. Vi samarbejder med talekonsulent, hvis et barn er udfordret på sprog/tale.

Evaluering 2023

Kommunikation og sprog:

Gennem det pædagogiske arbejde har det været et fokuspunkt at tyde det nonverbale sprog hos det individuelle barn. I arbejdet med barnets nonverbale sprog benytter vi os af mentalisering som pædagogisk redskab til at sætte ord på børnenes følelsesliv, og derved skaber vi mulighed for det individuelle barns kommunikations- og sprogudvikling. Derudover er mentalisering medvirkende til at børnene kan føle sig forstået og imødekommet.

Denne pædagogiske praksis øves der også sammen med børnene for at skabe læring om andres følelser, egne tanker og hvordan man kommunikerer med ord frem for en fysisk tilgang.

Udover en mentaliserende tilgang benytter vi i Haubro Børnehus også dialogisk læsning og rim/remser. Derudover har de mindste børnehavebørn deltaget med en pædagog i et sangglad forløb sammen med vuggestuens børn, hvor sang og sanglege har været med til at styrke børnenes sproglige kompetence udvikling og læren om de forskellige følelser samt hvordan et ansigt ser ud når det f. eks er vredt, ked af det eller glad.

Krop, sanser og bevægelse

I Haubro Børnehus tager vi pædagogisk afsæt i neuropædagogikken. Det bevirker blandt andet, at vi taler med børnene om, hvad der sker i kroppen og hvordan det føles, når de er vrede, glade, kede af det m.m.

Vi taler om, hvordan de får det indeni, når en anden gør noget ved dem, både noget rart og noget ubehageligt (slår, skubber, krammer m.m.) og vi guider dem til at kunne få ro på et nervesystem i uro.

Vi har flere forskellige læringsmiljøer, både ude og inde, hvor børnene kan udforske og eksperimentere med forskellige måder at bruge kroppen på og derved opnå glæde ved at bruge kroppen ved bevægelse. F.eks. ved at krybe, kravle, hoppe, løbe, cykle, blive selvhjulpne, slå kolbøtter, klatre, trille og rulle.

Vi går i gymnastiksalen, hvor vi klatrer i ribber, løber, slår kolbøtter, går balancegang, forhindringsbaner, lege forskellige regellege lege, kaster og griber m.m.

Vi går desuden i svømmehallen i små grupper. Her er der også god mulighed for at tale om at være forskellige/ens.

Børnene danser også ofte til musik i børnehaven

I børnehaven har vi hvilestund hver dag. Denne består undertiden af mindfulness eller rolige sange, nogle gange guidede instruktioner på madrasser indenfor, eller mindfulnessmusik og andre gange bare ved at ligge under et træ eller i græsset og registrere alle de lyde og lugte vi kan, mens det i andre perioder kan at lytte til at en voksen læser en historie.

Vi opfordrer børnene til selv at tage stilling til hvor meget eller hvor lidt tøj de skal have på, når de skal på legepladsen, ved at de mærker efter om det er varmt eller koldt. Men hvis vi mener, at de ikke selv kan fornemme, hvad de har behov for, så guider vi dem.

Finmotorikken styrker vi ved at børnene kan benytte f.eks. saks, pensler, blyanter, perleplader mm. og spiser med fingrene samt med bestik.

Vi har fokus på sund og varieret mad og vi har en kostvejledning, som er udarbejdet i samarbejde med forældrene. Desuden har vi en madordning, der tilbyder sund og varieret for- og eftermiddagsmad.

Vi lærer børnene at vaske hænder efter toiletbesøg, næsepudsning og inden de skal spise.

Evaluering 2023:

Krop, sanser og bevægelse

Vi har, henover efterår, vinter og forår, ugentligt været i svømmehallen med en gruppe børn. Her øves både at tage tøj af og på og at tørre sig selv efter badet. Børnene tager brusebad, svømmer i trygge rammer i børnebassinet sammen med to voksne, nogle færdes hjemmevant og frit rundt i bassinet, mens andre har behov for støtte fra de voksne.

Vi har brugt gymnastiksalen flittigt og har her både stiftet bekendtskab med forskellige "vilde" regellege og fangelege, motorikbaner m.m., men også med børneyoga og andre aktiviteter, der kræver koncentration og kropskontrol.

Børnene deltager desuden dagligt i arbejdet i køkkenet, hvor de smører, snitter, anretter, dækker bord osv. Her får vi mange samtaler om duft, smag, farve, tekstur og vi øver os sammen i at være madmodige.

Personalet har i foråret deltaget en temaaften om "madmod" med oplæg af en diætist.

Natur, udeliv og science

Som naturinstitution bruger vi naturen til mange forskellige aktiviteter. Alt hvad vi kan finde på at lave indenfor, kan vi også lave udenfor.

Tegne, hoppe, danse, lave mad, synge, løbe, bygge mm.

I Haubro Børnehus er vi ude hver dag og vi benytter lokalområdet hele året rundt. Vi går ture, tager i skoven og ud til åen. Vi har gode udendørs faciliteter med bl.a. bålhytte og en lille skov, med gode klatremuligheder samt en shelterplads i nærheden.

Vi beskæftiger os med forskellige vejrfænomener (regnbuer, vind, lyn/torden, skyer, tåge, sne) Vi snakker om vejret og hvilke årstider/måneder der er fx sne, meget varmt, blæser, regner meget osv. Vi går i bare tæer og undersøger følelsen og fornemmelsen af at gå på forskelligt underlag f.eks. græs, jord, sand, vand, sten, sne mm.

Vi eksperimenterer med at smage på naturen f.eks. blade, frugter, bær, naturens urter og grøntsager. Vi har vores egen lille køkkenhave med f.eks. tomatplanter, kartofler, blomster, majs, radiser, salat, jordbær, gulerødder mm. Vi er også i gang med at lave vores egen sansehavne med planter, der stimulerer både føle-, lugte- og smagssansen. Derudover har vi også frugttræer. Mange af de måltider, vi laver sammen med børnene, laves over bål.

Vi inspirerer børnene til at bruge naturen til at udvikle deres leg og fantasi. Børnene bruger naturens materialer til f.eks. bladkrig, kæphest, bygge huler m.m.

Vi taler meget om at være gode ved naturen og dens planter og dyr. I vores stald har vi kaniner, marsvin og høns. Dem hjælper børnene med at passe og fodre. Derudover har vi ind imellem forskellige smådyr i børnehaven. (haletudser, edderkopper, mariehøns, orme, snegle)

Vi arbejder med genbrug og bæredygtighed og lærer børnene at smide affald ud, som ligger i naturen og på legepladsen. Vi er også med til den årlige affaldsindsamling gennem Naturfredningsforeningen.

Vi eksperimenterer med forskellige forsøg, alt efter hvad der optager børnene. Der hoppes i vandpytter, graves kanaler og søer i sandkassen, bygges snemænd mm.

Vi snakker om tal, former og farver.

Vi tæller hvor mange vi er, tæller kopper, knive m.m., når vi dækker bord.

Vi bruger Ipad til at undersøge fakta om forskellige videnskabelige eksperimenter og fakta om de ting vi optages af i vores dagligdag.

Evaluering 2023:

Natur, udeliv og science.

En stor del af vores pædagogiske aktiviteter foregår udendørs, og vi er gode til at bruge naturen både til at udfordre motorik og balance, samt til at tage aktiviteter med ud i naturen og bruge naturmaterialer i vores kreative projekter.

Børnene vander køkkenhave, spiser jordbær fra højbedene og sammen udforsker vi naturen i nærmiljøet.

Vi plukker frugt, grønt og bær, og forarbejder det sammen med børnene.

SMTTE model

Vi vil arbejde med læreplanstemaet Natur og Udeliv, for at udvikle børnenes nysgerrighed, fantasi og evne til at undre sig.

Sammenhæng:

Hvad er vilkåret - Vi vil gennem leg og planlagte aktiviteter, og gå ture, lære naturen, opdage dyr, planter og vejrfænomener, og lære at færdes i naturen.

Mål:

Hvad vil du gerne opnå - Vi vil gerne skabe nysgerrighed og forundring hos børnene og gøre dem modige til selv at prøve nye ting og eksperimentere med både naturen og dem selv. Børnene skal lære at bruge naturen som redskab og samtidig være trygge i at eksperimentere og undre sig inden for deres nærmeste udviklingszone.

Tiltag:

Hvilke handlinger/aktiviteter skal igangsættes for at nå målet

- ★ Vi har planlagt aktiviteter udenfor, fx plante/så, grave vandbaner, plukke mælkebøtter og se deres cyklus, laver mad over bål, finder insekter, lytter efter fugle, går ned til åen og kigger i vandet, osv.
- ★ Vi stiller tilgængelige materialer til rådighed, så børnene selv får medbestemmelse i deres egne projekter. Fx vand, lup, opslagshæfter/bestemmelsesmåtter.
- ★ Sammen med børnene går vi på opdagelse i området i og omkring børnehaven.
- ★ Vi undersøger i små grupper, for at alle har lige deltagelsesmuligheder.
- ★ Vi vil færdes i naturen hver dag, og griber børnenes initiativ til det som de synes er spændende og som optager dem i nuet, og går evt i dybden med at undersøge, for at styrke børnenes nysgerrighed.

Tegn:

Hvordan kan du se at du er på vej mod målet

- ★ At børnene glæder sig til at skulle i gang med dagens aktiviteter.
- ★ At børnene vokser i processen med at udfordre sig selv på naturens legeplads.
- ★ At børnene kommer med forslag og selv finder på hvad vi skal lave i uderummet.
- ★ At de selv begynder at spørge om de må få og anvende redskaber som tidligere er brugt sammen med en voksen og dermed spejler aktiviteter.
- ★ At de selv forsøger at genskabe aktiviteterne eller fortsætter dem på egen hånd
- ★ At de snakker om det, som de laver i børnehaven, og derhjemme.

Evaluering:

Natur og udeliv er noget vi har hele året rundt. Der kan mærkes på børnene, om de emner vi bringer op i uderummet, er noget som de interesserer sig for eller ej. Hvis ikke mister de meget hurtigt interessen for aktiviteten, og ellers oplever vi at de gentager aktiviteterne, når vi er færdige med den, og også i flere dage efter.

Det er vigtigt at alle ting til dagens aktivitet er klar til tiden, og at de er fundet frem inden aktiviteten starter.

Vi oplever at børnene har svært ved at fokusere på aktiviteter i mere end 10 min ad gangen. I gruppen er der mange børn som er startet i børnehaven i år, og derfor stadig er ved at lære at gå i børnehaven. Aktiviteterne er derfor kortet ned i tid og niveau, til denne børnegruppe som der er lige nu.

Fokus på det enkelte barn er især vigtigt i uderummet, da der ellers vil være nogle af børnene som ikke deltager. Så små grupper af max 3-4 børn ad gangen er mest optimale ved aktiviteter, for at alle forstår aktiviteten og får noget ud af den.

SMTTE model

Vi vil arbejde med læreplanstemaet Science, for at udvikle børnenes nysgerrighed, fantasi og evne til at undre sig.

Sammenhæng:

Hvad er vilkåret - Vi vil gennem leg og planlagte aktiviteter opdage nye maleteknikker, danne hypoteser, lære om farvelære, opdage at man kan afprøve forskellige muligheder, og se hvad der virker bedst.

Mål:

Hvad vil du gerne opnå - Vi vil gerne skabe nysgerrighed hos børnene og gøre dem modige til selv at prøve nye ting og eksperimentere med både materialer og dem selv. Børnene skal få en fornemmelse af, hvad det vil sige at prøve nye ting som man ikke laver normalt og samtidig være trygge i at eksperimentere og undre sig inden for deres nærmeste udviklingszone.

Tiltag:

Hvilke handlinger/aktiviteter skal igangsættes for at nå målet

- ★ Vi har planlagt aktiviteter til forskellige science opgaver hver mandag, onsdag og fredag.
- ★ Vi stiller tilgængelige materialer til rådighed, så børnene selv får medbestemmelse i deres egne projekter.
- ★ Sammen med børnene danner vi hypoteser hvad der vil ske, hvis man forsøger sig med forskellige muligheder
- ★ Vi laver forsøg i små grupper, så alle børn får mest ud af det, og kan være med til at være undrende.
- ★ Vi skal flyve med papirflyvere, blande farver, male med barberskum, lave eksperimenter, røre ved ting vi ikke kan se.
- ★ Vi vil lave en scienceuge udstilling på stuerne og i køkkenet.
- ★ Vi hænger billeder op med vores aktiviteter, så børnene bedre kan huske dem og snakke om dem.

Tegn:

Hvordan kan du se at du er på vej mod målet

- ★ At børnene glæder sig til at skulle i gang med dagens aktiviteter.
- ★ At børnene vokser i processen.
- ★ At børnene kommer med hypoteser om aktiviteten.
- ★ At de selv begynder at spørge ind til aktiviteterne.
- ★ At de selv forsøger at genskabe aktiviteterne eller fortsætter dem på egen hånd
- ★ At de snakker om det, som de laver i børnehaven, og derhjemme..

Evaluering:

Vores Science uger er endnu ikke slut, men her er hvad vi har erfaret indtil videre.

Vi valgte at have samme emne i 3 uger, da der var flere forskellige ting som vi gerne ville afprøve. Vi vidste at det ville blive for meget, at stoppe alle tingene ind i en enkelt uge.

Det er vigtigt at alle ting til dagens aktivitet er klar til tiden, og at de er fundet frem inden aktiviteten starter. (Gerne dagen før)

Vi oplever at børnene meget gerne vil være med til at lave aktiviteterne. De er vilde med at kunne se resultatet af et produkt som de fremstiller. De var især vilde med papirflyverne, da de selv havde lavet deres egen, og fordi vi legede med dem efterfølgende og eksperimenterede med, hvordan vi kunne få dem til at flyve længst.

Ved nogle af aktiviteterne var det nødvendigt at der kun var 2 børn ad gangen. fx da vi lavede barberskumbilleder. Dette krævede meget hjælp fra en voksen, da børnene skulle guides hele vejen igennem. Alle børnene syntes, at deres billeder blev super flotte og var stolte af dem. Vi snakkede meget om farver og har lavet en udstilling med billederne.

Kkultur, æstetik og fællesskab

Vi er en institution som vægter tradition og fællesskab højt. Vi arbejder meget på tværs i vuggestue, børnehave og SFO ved at have morgen- eftermiddags- og feriepasning. Desuden har vi fællesarrangementer på tværs af hele organisationen.

Vi arbejder med højtiderne ved at lave kreative aktiviteter med børnene, f.eks. lave julegaver, klippe julepynt, male påskeæg og pynte fastelavnstønder.

Vi synger sange om højtiderne og smager mad der relaterer dertil. F.eks. Påskefrokost og julefrokost. Vi deltager i gudstjeneste i forbindelse med juleafslutningen.

Vi fejrer fødselsdage enten i institutionen eller hjemme hos barnet. Dette giver et godt kendskab til kulturelle forskelle og traditioner.

Vi deltager i forskellige kulturelle arrangementer som dyrskue, musical på skolen, teater o.lign.

Vi anvender Ipad og telefon i det daglige arbejde med børnene, og finder inspiration på nettet sammen med børnene. F.eks. når vi skal undersøge eller finde nye udtryksformer og opnå ny viden.

Ipad'en bruger vi desuden til optagelser, tegning og når vi laver bøger om forskellige emner.

Vi har mange kreative aktiviteter. Vi tegner, maler, klippe-klistrer, bager, leger med perler, hører musik, danser og synger, herunder sanglege. Vi leger med eventyr ved at inddrage børnene som statister i fortællingen. f.eks. "De 3 bukkebruse".

Børnene i børnehaven har hver dag fri adgang til bøger, spil, papir og skrive/tegneredskaber. Her kan børnene udtrykke tanker og det der optager dem lige i nuet.

Endvidere afholder vi bedsteforældredag, kaffedag, og får besøg af dagplejere.

Evaluering 2023:

Kultur, æstetik og fællesskab

Vores to årlige bedsteforældredage betyder meget for både personale, børn og bedsteforældre. Både forberedelserne i dagene før og på selve dagen, hvor vi taler og hygger med hhv. juleklip og æbleskiver før jul og snobrød og pandekager over bål i forsommeren, er en vigtig del af vores kultur og det styrker fællesskabet mellem børnenes familie og deres hverdag i institutionen.

Evalueringskultur

Vi anvender SMTTE-modellen til at planlægge og evaluere ud fra, når vi arbejder med pædagogiske emner og kompetencer. Dette gør vi for at sikre os at børnene får det ud af forløbet, som vi regner med og at niveauet er korrekt i forhold til barnets nærmeste udviklingszone, m.m.

Derudover taler vi med børnene om, hvad deres tanker og meninger er om den igangværende aktivitet. F.eks.hvad måtte gerne være anderledes, mere af m.m.

I Haubro Børnehus anvender vi også Kompetencehjulet som giver mulighed for at forholde os til det enkelte barns udvikling, men også til hele børnegruppen. Dette giver os et indblik i, hvor vi skal øge vores fokus i forhold til indholdet i hverdagen.

I vores konkrete arbejde med at evaluere læreplanen, har vi valgt at skrive vores evaluering ind i selve læreplanen. Dette er for at fremme læsevenligheden og for lettere at kunne holde evaluering og læreplan op imod hinanden.

Evalueringsskulturr

Vi anvender SMTTE-modellen til at planlægge og evaluere ud fra, når vi arbejder med pædagogiske emner og kompetencer. Dette gør vi for at sikre os at børnene får det ud af forløbet, som vi regner med og at niveauet er korrekt i forhold til barnets nærmeste udviklingszone, m.m. Derudover taler vi med børnene om, hvad deres tanker og meninger er om den igangværende aktivitet. F.eks.hvad måtte gerne være anderledes, mere af m.m.

I Haubro Børnehus anvender vi også Kompetencehjulet som giver mulighed for at forholde os til det enkelte barns udvikling, men også til hele børnegruppen. Dette giver os et indblik i, hvor vi skal øge vores fokus i forhold til indholdet i hverdagen.

Desuden forholder vi os til evalueringsredskabet "KIDS", som danner grundlag for kommunens pædagogiske tilsyn.

Temaaftener, hvor vi med konsulenter udefra har fordybet os i:

- Fri for mobberi

- Madmod
- Sangglad

Pædagogisk weekend hvor vi fordybde os i vores fælles vision for pædagogisk praksis

Personalemøder hvor vi fordyber os i de teorier, der danner grundlag for vores pædagogiske praksis, fremlægger pædagogiske aktiviteter ved hjælp af SMTTE-modellen

Stuemøder, hvor vi planlægger hverdagen og har fokus på det enkelte barns trivsel og udvikling.

Børn i udsatte positioner:

Gennem året har vi benyttet os af et godt tværfagligt samarbejde med både Logopæd (talepædagog), Børn i Bevægelse (BiB) og psykolog/pædagogisk konsulent (CPP), blandt andet har vores førskolegruppe gennemført "Mikro-diamant"-forløb.

Desuden har en af husets pædagoger taget diplom modulerne: Pædagogisk psykologi og neuropædagogik/neuropsykologi.

Overgang mellem børnehave og skole/SFO:

SMTTE-model, Førskolegruppen i SFO:

Sammenhæng: Vi vil forsøge at skabe en god overgang fra børnehave til SFO, ved at førskolegruppen flytter på skolen i juni, hvor de er i SFO'ens lokaler, sammen med en kendt voksen og er med i SFO hver eftermiddag i juni.

Mål: Førskolegruppen bliver trygge ved SFO'ens voksne og fortrolige med vaner, rutiner, regler m.m.. Dette for at gøre deres skolestart så tryk og god som muligt. Vi ønsker at børnene kommer til at færdes hjemmevant på skolen og er trygge der.

Tiltag: Førskolegruppen flytter ind i SFO'en og har deres daglige gang på skolen, sammen med en kendt voksen fra børnehaven. Om eftermiddagen tager personalet i SFO'en gradvist mere over i kontakten.

Børnene er i SFO'ens lokaler hele dagen, først om formiddagen med deres faste voksne. Om formiddagen fastholdes en vis grad af kendt struktur (pictogrammer, måltider m.m.), men desuden deltager gruppen i morgensang, er ude til frikvarter, laver førskoleopgaver og deltager i SFO'ens aktiviteter om eftermiddagen.

Tegn: At børnene er trygge, færdes hjemmevant i huset, søger de voksne og at de deltager i aktiviteter sammen med de andre børn på skolen og i SFO'en.

Evaluering: Vi evaluerer til august, ved at vurdere om børnene er en integreret del af børnegruppen og er trygge ved hverdagen på skolen og i SFO.

Digital dannelse:

Haubro Børnehus har gennem UCN lånt programmerings robotter, som alle børn i børnehaven har prøvet at arbejde med. Der er blevet arbejdet pædagogisk ud fra børnenes nærmeste udviklingszone. Førskolegruppen havde for eksempel mindre behov for hjælp, hvorimod de yngste børn i børnehaven havde brug for mere hjælp samt at der ikke blev sat et mål for hvor robotten skulle hen/stoppe

Tv og iPad er blevet brugt i den pædagogiske praksis til at søge information ud fra børnenes perspektiv og nysgerrighed, samt at børnene er blevet introduceret for flere små informationsfilm om forskellige emner. Førskolegruppen har set "Skæg med tal"/"Skæg med bogstaver", som supplement til arbejdet med at opnå kendskab til bogstaver/alfabetet og tallene.

Alsidig personlig udvikling:

Gennem året er der blevet arbejdet pædagogisk med børnenes alsidige personlige udvikling ud fra de rammer Haubro Børnehus har at tilbyde i vores uderum og inderum. Her har børnene haft mulighed for at udforske egne kreative kompetencer og forestillingsevner.

Børnene har blandt andet tegnet hinandens omrids på store stykker papir, og hvert barn har efterfølgende farvelagt "sig selv". Dette har blandt andet givet anledning til samtaler om højde, øjenfarve, forskelle og ligheder.

Vi har for flere børn iværksat individuelt tilpassede tiltag og forløb. Dette varierer f.eks. fra behov for stunder i løbet af dagen, hvor barnet har "en-til-en-tid" med en pædagog, til at nogle børn har brug for at de aktiviteter de er en del af foregår i meget små grupper, behov for små hjernepauser med en low arousal aktivitet i helt rolige omgivelser m.m.

Social udvikling:

Gennem året har børnene været igennem demokratisk dannelse i forbindelse med valg af mad til påske, lege som er blevet leget og hvor børn og pædagoger har gået på tur hen. Børnene har i naturen både fulgt planlagte aktiviteter og ruter, men også haft mulighed for at have medbestemmelse ud fra et børneperspektiv hvor vi pædagogisk har sadlet om og fulgt en anden vej der gav mere mening i nuet.

I Haubro Børnehus er der fokus på det pædagogiske arbejde inden for anerkendelse, mentalisering og guidet hjælp som hjælpere i arbejdet med det individuelle barns sociale udvikling samt den sociale udvikling i børnefællesskabet.

Personalegruppen har desuden deltaget i kursus om "Fri for mobberi" og efterfølgende anvendt sange, plancher og øvrigt materiale i det daglige pædagogiske arbejde, ligesom Bamseven er flyttet ind i institutionen og hvert barn har fået sin egen lille bamseven-bamse.

SMTTE-model for legegrupper:

Sammenhæng:

Vi oplever en del konflikter, parallelleg og hyppige skift mellem lege/legepartnere. Nogle børn har kun ganske få legerelationer eller vælger altid at lege med den samme og ikke altid i en "god" relation/leg. Vi oplever, at nogle børn har svært ved at acceptere, at deres foretrukne legekammerat leger med andre børn.

Mål:

Vi håber at opnå styrket sammenhold og forhandlingsevne, leg på tværs af gruppen og over tid en øget evne til at fordybe sig i leg og at børnene hviler i at "deres" bedste ven leger med andre.

Tiltag:

Vi laver legegrupper og rammesætter legen. Vi voksne sammensætter grupperne, fortrinsvis 2 og 2. I starten vælger vi voksne hvilket legetøj, der leges med, ud fra vores kendskab til de pågældende børn, men med tiden vælger børnene selv. Vi bruger timetimer (indenfor tiden leges med den samme, på det samme sted og med det samme legetøj). Grupperne støttes i deres leg med forskellig grad af voksendeltagelse/hjælp efter behov.

Tegn:

Vi håber at opleve, at børnene leger sammen og med flere forskellige andre børn "uden for legegruppetiden", færre konflikter, mere verbal kommunikation, mere forhandling og at børnene kan blive længere tid i legen frem for at skifte rundt mellem både lege og legekammerater. At der opstår mindre jalousi når bedstevennen leger med andre.

Evaluerings:

Vi oplever allerede nu en bedre tone imellem nogle af børnene.

En rimelig accept af den præmis vi sætter ned over gruppen, at der oftere er ønske om at fortsætte en leg i længere tid efter timetimeren bipper.

Det er nemmere at få legen til at fortsætte, trods konflikter, med en let hjælp fra en voksen, hvor legen før lettere "gik i stykker".

Kommunikation og sprog:

Gennem det pædagogiske arbejde har det været et fokuspunkt at tyde det nonverbale sprog hos det individuelle barn. I arbejdet med barnets nonverbale sprog benytter vi os af mentalisering som pædagogisk redskab til at sætte ord på børnenes følelsesliv, og derved skaber vi mulighed for det individuelle barns kommunikations- og sprogudvikling. Derudover er mentalisering medvirkende til at børnene kan føle sig forstået og imødekommet.

Denne pædagogiske praksis øves der også sammen med børnene for at skabe læring om andres følelser, egne tanker og hvordan man kommunikerer med ord frem for en fysisk tilgang.

Udover en mentaliserende tilgang benytter vi i Haubro Børnehus også dialogisk læsning og rim/remser. Derudover har de mindste børnehavebørn deltaget med en pædagog i et sangglad forløb sammen med vuggestuens børn, hvor sang og sanglege har været med til at styrke børnenes sproglige kompetence udvikling og læren om de forskellige følelser samt hvordan et ansigt ser ud når det f. eks er vredt, ked af det eller glad.

Krop, sanser og bevægelse

Vi har, henover efterår, vinter og forår, ugentligt været i svømmehallen med en gruppe børn. Her øves både at tage tøj af og på og at tørre sig selv efter badet. Børnene tager brusebad, svømmer i trygge rammer i børnebassinet sammen med to voksne, nogle færdes hjemmevant og frit rundt i bassinet, mens andre har behov for støtte fra de voksne.

Vi har brugt gymnastiksalen flittigt og har her både stiftet bekendtskab med forskellige "vilde" regellege og fangelege, motorikbaner m.m., men også med børneyoga og andre aktiviteter, der kræver koncentration og kropskontrol.

Børnene deltager desuden dagligt i arbejdet i køkkenet, hvor de smører, snitter, anretter, dækker bord osv. Her får vi mange samtaler om duft, smag, farve, tekstur og vi øver os sammen i at være madmodige.

Personalet har i foråret deltaget en temaaften om "madmod" med oplæg af en diætist.

Natur, udeliv og science.

Vi er en naturbørnehave og vi er ude hver dag. En stor del af vores pædagogiske aktiviteter foregår udendørs, og vi er gode til at bruge naturen både til at udfordre motorik og balance, samt til at tage aktiviteter med ud i naturen og bruge naturmaterialer i vores kreative projekter.

Børnene vander køkkenhave, spiser jordbær fra højbedene og sammen udforsker vi naturen i nærmiljøet.

Vi plukker frugt, grønt og bær, og forarbejder det sammen med børnene.

Desuden har børnene året igennem deltaget i pasning og fodring af Børnehusets dyr.

SMTTE model

Vi vil arbejde med læreplanstemaet Natur og Udeliv, for at udvikle børnenes nysgerrighed, fantasi og evne til at undre sig.

Sammenhæng:

Hvad er vilkåret - Vi vil gennem leg og planlagte aktiviteter, og gå ture, lære naturen, opdage dyr, planter og vejrfænomener, og lære at færdes i naturen.

Mål:

Hvad vil du gerne opnå - Vi vil gerne skabe nysgerrighed og forundring hos børnene og gøre dem modige til selv at prøve nye ting og eksperimentere med både naturen og dem selv. Børnene skal lære at bruge naturen som redskab og samtidig være trygge i at eksperimentere og undre sig inden for deres nærmeste udviklingszone.

Tiltag:

Hvilke handlinger/aktiviteter skal igangsættes for at nå målet

- ★ Vi har planlagt aktiviteter udenfor, fx plante/så, grave vandbaner, plukke mælkebøtter og se deres cyklus, laver mad over bål, finder insekter, lytter efter fugle, går ned til åen og kigger i vandet, osv.
- ★ Vi stiller tilgængelige materialer til rådighed, så børnene selv får medbestemmelse i deres egne projekter. Fx vand, lup, opslagshæfter/bestemmelsesmåtter.
- ★ Sammen med børnene går vi på opdagelse i området i og omkring børnehaven.
- ★ Vi undersøger i små grupper, for at alle har lige deltagelsesmuligheder.
- ★ Vi vil færdes i naturen hver dag, og griber børnenes initiativ til det som de synes er spændende og som optager dem i nuet, og går evt i dybden med at undersøge, for at styrke børnenes nysgerrighed.

Tegn:

Hvordan kan du se at du er på vej mod målet

- ★ At børnene glæder sig til at skulle i gang med dagens aktiviteter.
- ★ At børnene vokser i processen med at udfordre sig selv på naturens legeplads.
- ★ At børnene kommer med forslag og selv finder på hvad vi skal lave i uderummet.
- ★ At de selv begynder at spørge om de må få anvende redskaber som tidligere er brugt sammen med en voksen og dermed spejler aktiviteter.
- ★ At de selv forsøger at genskabe aktiviteterne fortsætter dem på egen hånd
- ★ At de snakker om det, som de laver i børnehaven, og derhjemme.

og

eller

Evaluering:

Natur og udeliv er noget vi har hele året rundt. Der kan mærkes på børnene, om de emner vi bringer op i uderummet, er noget som de interesserer sig for eller ej. Hvis ikke mister de meget hurtigt interessen for aktiviteten, og ellers oplever vi at de gentager aktiviteterne, når vi er færdige med den, og også i flere dage efter.

Det er vigtigt at alle ting til dagens aktivitet er klar til tiden, og at de er fundet frem inden aktiviteten starter.

Vi oplever at børnene har svært ved at fokusere på aktiviteter i mere end 10 min ad gangen. I gruppen er der mange børn som er startet i børnehaven i år, og derfor stadig er ved at lære at gå i børnehaven. Aktiviteterne er derfor kortet ned i tid og niveau, til denne børnegruppe som der er lige nu.

Fokus på det enkelte barn er især vigtigt i uderummet, da der ellers vil være nogle af børnene som ikke deltager. Så små grupper af max 3-4 børn ad gangen er mest optimale ved aktiviteter, for at alle forstår aktiviteten og får noget ud af den.

SMTTE model

Vi vil arbejde med læreplanstemaet Science, for at udvikle børnenes nysgerrighed, fantasi og evne til at undre sig.

Sammenhæng:

Hvad er vilkåret - Vi vil gennem leg og planlagte aktiviteter opdage nye maleteknikker, danne hypoteser, lære om farvelære, opdage at man kan afprøve forskellige muligheder, og se hvad der virker bedst.

Mål:

Hvad vil du gerne opnå - Vi vil gerne skabe nysgerrighed hos børnene og gøre dem modige selv at prøve nye ting og eksperimenter med materialer og dem selv. Børnene skal få en fornemmelse af, hvad det vil sige at prøve nye som man ikke laver normalt og samtidig være trygge i at eksperimenter og undre sig inden for nærmeste udviklingszone.

til
både
ting
deres

Tiltag:

Hvilke handlinger/aktiviteter skal igangsættes for at nå målet

- ★ Vi har planlagt aktiviteter til forskellige science opgaver hver mandag, onsdag og fredag.
- ★ Vi stiller tilgængelige materialer til rådighed, så børnene selv får medbestemmelse i deres egne projekter.
- ★ Sammen med børnene danner vi hypoteser hvad der vil ske, hvis man forsøger sig med forskellige muligheder
- ★ Vi laver forsøg i små grupper, så alle børn får mest ud af det, og kan være med til at være undrende.
- ★ Vi skal flyve med papirflyvere, blande farver, male med barberskum, lave eksperimenter, røre ved ting vi ikke kan se.
- ★ Vi vil lave en scienceuge udstilling på stuerne og i køkkenet.
- ★ Vi hænger billeder op med vores aktiviteter, så børnene bedre kan huske dem og snakke om dem.

Tegn:

Hvordan kan du se at du er på vej mod målet

- ★ At børnene glæder sig til at skulle i gang med dagens aktiviteter.
- ★ At børnene vokser i processen.
- ★ At børnene kommer med hypoteser om aktiviteten.
- ★ At de selv begynder at spørge ind til aktiviteterne.
- ★ At de selv forsøger at genskabe aktiviteterne eller fortsætter dem på egen hånd
- ★ At de snakker om det, som de laver i børnehaven, og derhjemme..

Evaluering:

Vores Science uger er endnu ikke slut, men her er hvad vi har erfaret indtil videre.

Vi valgte at have samme emne i 3 uger, da der var flere forskellige ting som vi gerne ville afprøve. Vi vidste at det ville blive for meget, at stoppe alle tingene ind i en enkelt uge.

Det er vigtigt at alle ting til dagens aktivitet er klar til tiden, og at de er fundet frem inden aktiviteten starter. (Gerne dagen før)

Vi oplever at børnene meget gerne vil være med til at lave aktiviteterne. De er vilde med at kunne se resultatet af et produkt som de fremstiller. De var især vilde med papirflyverne, da de selv havde lavet deres egen, og fordi vi legede med dem efterfølgende og eksperimenterede med, hvordan vi kunne få dem til at flyve længst.

Ved nogle af aktiviteterne var det nødvendigt at der kun var 2 børn ad gangen. fx da vi lavede barberskumbilleder. Dette krævede meget hjælp fra en voksen, da børnene skulle guides hele vejen igennem. Alle børnene syntes, at deres billeder blev super flotte og var stolte af dem. Vi snakkede meget om farver og har lavet en udstilling med billederne.

Kultur, æstetik og fællesskab

Vi har i årets løb afholdt blandt andet høstfest, fastelavnsfest for børn og forældre samt søskende, påskefrokost og julefrokost. I forbindelse med alle disse arrangementer har børnene været involveret i forberedelserne. Vi har talt om traditioner, hvorfor vi fejrer den pågældende højtid, vi har læst historier, sunget sange, lavet mad og pyntet op.

Vi har afholdt vores to årlige bedsteforældredage. Både forberedelserne i dagene før og på selve dagen, hvor vi taler og hygger med hhv. juleklip og æbleskiver før jul og snobrød og pandekager over bål i forsommeren, er en vigtig del af vores kultur og det styrker fællesskabet mellem børnenes familie og deres hverdag i institutionen.

